

А Ж Р И М

(даъво аризасини қолдириш тўғрисида)

Учқудуқ тумани

2023 йил 24 май

Учқудуқ туман иқтисодий суди, судья Д.М.Турдиев раислигида, судья ёрдамчиси Р.Р.Джўраев котиблигида, даъвогар Қизилтепа туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг “NARZULLO TURSUN NIYATI” фермер хўжалиги манфаатида жавобгар “TEKSTIL NAVOIY GROUP” масъулияти чекланган жамиятига нисбатан қарздорликни ундириш тўғрисидаги иқтисодий ишни, даъвогар вакили С.Зарипов (01.04.2023 йилдаги ишончномга асосан) иштирокида, Учқудуқ туман иқтисодий судининг биносига, видеоконференцалоқа режими орқали, очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

А Н И Қ Л А Д И :

Қизилтепа туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши “NARZULLO TURSUN NIYATI” фермер хўжалиги манфаатида (бундан буён матнда “даъвогар”) судга мурожаат қилиб, “TEKSTIL NAVOIY GROUP” масъулияти чекланган жамияти (бундан буён матнда “жавобгар”)дан 553.717.382 сўм асосий қарз, 199.338.257 сўм пеня ҳамда 83.057.607 сўм жарима ундиришни сўраган.

Ишни кўриш вақти ва жойи тўғрисида тегишли тартибда хабардор қилинган жавобгар суд муҳокамасида ваколатли вакил иштирокини таъминламади.

Шу боис суд, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси (бундан буён матнда ИПК)нинг 128, 170-моддаларига асосан ишни унинг иштирокисиз, тўпланган ҳужжатлар асосида кўриб чиқишни лозим топади.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили, манфаати кўзланган фермер хўжалиги даъво талабидан воз кечганлиги сабабли, суддан қонуний қарор қабул қилишни сўради ҳамда бу тўғрисидаги ҳужжатни судга тақдим қилди.

Суд ишда иштирок этган даъвогар вакилининг тушунтиришини тинглаб, қўйидаги асосларга кўра даъво аризани кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Ишдаги ҳужжатлардан аниқланишича, тарафлар ўртасида 18.03.2022 йилда “пахта хом ашёси ва уруғлик пахтани етказиб бериш ҳамда харид қилиш бўйича” №62-сонли фьючерс шартномаси тузилган.

Шартноманинг 1.1-бандига асосан хўжалик (даъвогар) 138,8 тонна пахта хом ашёсини “буюртмачи” (жавобгар)га етказиб бериши, буюртмачи эса ушбу маҳсулотни қабул қилиб олиш ва шартноманинг 4.1-бандига мувофиқ ҳақини тўлаш мажбуриятини олган.

Жавобгар томонидан тўловлар тўлиқ амалга оширилмаганлиги натижасида даъвогар судга мурожаат қилиб, қарздорликни ундиришни сўраган.

Бироқ, ишни кўриш жараёнида даъвогар фермер хўжалиги судга ёзма мурожаат қилиб, даъво аризасидан воз кечишини маълум қилган.

ИПК 107-моддасининг биринчи қисми 8-бандига кўра, даъвогарнинг манфаатларини кўзлаб прокурор, давлат органи ва бошқа шахс томонидан тақдим этилган даъводан даъвогар воз кечган бўлса, иқтисодий суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиради.

Шунингдек, ИПК 157-моддасининг иккинчи қисмига биноан, даъвогар ишни ҳар қандай инстанция судида кўришда тегишли суд инстанциясида ишни кўриш якуни бўйича чиқариладиган суд ҳужжати қабул қилингунига қадар даъводан тўлиқ ёки қисман воз кечишга ҳақли.

Юқоридагиларни инобатга олиб, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

ИПКнинг 118-моддасига асосан, суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдorigа мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

“Давлат божи тўғрисида”ги қонун талабига кўра Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва туманлар фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашлари — фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг манфаатларини кўзлаб қилинган даъволар юзасидан давлат божидан озод қилинганлиги инобатга олиб, суд тарафлардан давлат божи ундирмасликни лозим топди.

Юқоридагиларга кўра, ИПКнинг 107, 195, 196-моддаларига асосан, суд

А Ж Р И М Қ И Л Д И:

Даъвогар Қизилтепа туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг “NARZULLO TURSUN NIYATI” фермер хўжалиги манфаатида берган даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Ажрим устидан шикоят қилиниши (протест келтирилиши) мумкин.

Раислик қилувчи, судья

Д.М.Турдиев

